

sygn. akt: II C 222/16

Dnia 9 listopada 2016 r.

POSTANOWIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Polakowski

Sędziowie: SO Katarzyna Waseńczuk

SO Sylwia Urbańska

po rozpoznaniu w dniu 09 listopada 2016 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Miejskiego Rzecznika Konsumentów w S. działającego w charakterze reprezentanta grupy złożonej z R. S., R. F., Z. A., M. S. (1), M. H., A. B., L. S., D. I., A. F., M. S. (2), E. B., Z. R., L. G., S. B., W. G., I. K., D. J., J. K., I. B., Ł. Z., P. R., M. C., A. K., J. P. (1), J. P. (2), R. D., L. I., M. F., J. M. i I. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o ustalenie

na skutek wniosku pozwanego o odrzucenie pozwu w zakresie, w jakim został rozszerzony pismem powoda oznaczonym datą 5 lipca 2016 r.

postanawia:

odmówić odrzucenia pozwu w zakresie nowego roszczenia zgłoszonego pismem powoda oznaczonym datą 5 lipca 2016 r.

SSO Katarzyna Waseńczuk SSO Marcin Polakowski SSO Sylwia Urbańska

sygn. akt: II C 222/16

UZASADNIENIE

Miejski Rzecznik Konsumentów w S., występujący w charakterze reprezentanta grupy złożonej z R. S., R. F., Z. A., M. S. (1), M. H., A. B., L. S., D. I., A. F., M. S. (2), E. B., Z. R., L. G., S. B., W. G., I. K., D. J., J. K., I. B., Ł. Z., P. R., P. D., M. C., A. K., J. P. (1), J. P. (2), R. D., L. I., M. F., J. M., I. P. wniósł o ustalenie w oparciu o art. 189 k.p.c. w zw. z art. 385¹ k.c., że postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia zawarte w tabelach opłat i limitów, określające zasady ustalania wysokości opłaty likwidacyjnej, która ma być pobrana od członków grupy przez pozwanego (...) S.A. w W., w razie rozwiązania umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi przed upływem 10 lat od daty jej zawarcia z przyczyn innych niż śmierć, stanowią niedozwolone postanowienia umowne i nie wiążą członków grupy, ustalenie, że w razie rozwiązania umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi przed upływem 10 lat od daty ich zawarcia z przyczyn innych niż śmierć, pozwany jest zobowiązany do wypłaty każdemu członkowi grupy kwoty równej wartości jego polisy, pomniejszonej o połowę od wykupu, w wysokości określonej w tabeli opłat i limitów, w przypadku zaś stwierdzenia, że zachodzą przesłanki nieważności umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi zawartych pomiędzy członkami grupy a pozwanym, wniósł o ustalenie, iż rzeczne umowy są nieważne. (pozew k. 5-100)

Sąd postanowieniem z dnia 23 października 2015 r. odrzucił pozew. (postanowienie k. 3348, 3360)

Na skutek zażalenia powoda Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 10 marca 2016 r. zmienił powyższe orzeczenie w ten sposób, że postanowił rozstrzygnąć przedmiotową sprawę w postępowaniu grupowym. Sąd II instancji wskazał, iż podane w pozwie podstawy faktyczne jednorodzących roszczeń były takie same dla wystarczającej liczby członków grupy, składającej się wyłącznie z konsumentów dochodzących ochrony w związku z zastosowaniem przez pozwanego klauzul o charakterze abuzywnym. Sprawa podlega, więc rozpoznaniu według przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie k. 3592-3596)

Następnie tutejszy Sąd postanowieniem z dnia 24 marca 2016 r. zarządził dokonanie publicznego ogłoszenia o wszczęciu niniejszego postępowania wskazując, iż przedmiot sprawy stanowi żądanie ustalenia, że:

- postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia zawarte w tabelach opłat i limitów określające wysokość opłaty likwidacyjnej, która ma być pobrana od członków grupy na rzecz (...) S.A. w W. w razie rozwiązania umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi przed upływem 10 lat od daty jej zawarcia z przyczyn innych niż śmierć ((...), (...), (...), (...), (...)) stanowią niedozwolone postanowienia umowne i nie wiążą członków grupy;

- w razie rozwiązania umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi przed upływem 10 lat od daty jej zawarcia z przyczyn innych niż śmierć (...) S.A. w W. zobowiązane jest do wypłaty każdemu członkowi grupy kwoty równej wartości jego polisy pomniejszonej o opłatę od wykupu w wysokości określonej w tabeli opłat i limitów,

oraz ewentualnego ustalenia, że zachodzą przesłanki nieważności umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi zawartych między członkami grupy a (...) S.A. w W..(postanowienie k. 3601-3602)

Powyższe ogłoszenie dotychczas nie zostało opublikowane z uwagi na wniosek powoda, co do zmiany jego treści oraz przedstawione niżej czynności procesowe stron.

Powód w piśmie procesowym z dnia 5 lipca 2016 r. zgłosił przystąpienie nowego członka grupy w osobie K. S. oraz w związku tym zmienił powództwo w ten sposób, że obok żądania wskazanego w pozwie wniósł o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c. w zw. z art. 385¹ § 1 k.c., że postanowienia warunków ubezpieczenia zawarte w tabelach opłat i limitów, określające zasady ustalania wysokości opłaty likwidacyjnej, która ma być pobrana od członków grupy przez pozwanego, w razie rozwiązania umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi przed upływem 10 lat od daty jej zawarcia z przyczyn innych niż śmierć, stanowią niedozwolone postanowienia umowne i nie wiążą członków grupy tj. ustalenie, że postanowienia określające zasady ustalania wysokości opłaty likwidacyjnej zawarte w tabeli opłat i limitów do umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi ze składką podstawową opłacaną regularnie – (...) są bezskuteczne i nie wiążą członka grupy K. S. w zawartej z pozwanym umowie ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym potwierdzonej polisą nr (...) oraz ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c. w zw. z art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 385 § 2 k.c., że w razie rozwiązania umów ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi przed upływem 10 lat od daty ich zawarcia z przyczyn innych niż śmierć, pozwany jest zobowiązany do wypłaty członkowi grupy K. S. kwoty równej wartości jego polisy, pomniejszonej o opłatę od wykupu, w wysokości określonej w tabeli opłat i limitów, ewentualnie ustalenia, nieważności umowy ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi zawartą pomiędzy K. S. a pozwanym ubezpieczycielem. (pismo procesowe k. 3655-3658)

W odpowiedzi na powyższe pozwany wniósł o odrzucenie pozwu w zakresie, w jakim został rozszerzony pismem strony powodowej z dnia 5 lipca 2016 r. Wskazał przy tym, że na obecnym etapie postępowania nie jest dopuszczalne rozszerzenie powództwa polegające na zgłoszeniu nowych żądań pozwu obok dotychczasowych. W ocenie pozwanego, przedmiotem postępowania grupowego mogą być tylko roszczenia, co do których przeprowadzono wstępne

postępowania w przedmiocie ich dopuszczalności i prawomocnie orzeczono, że spełniają warunki jednorodności oraz oparcie ich na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej. Obecnie zgłoszone roszczenie (w ramach rozszerzenia powództwa) wynika z umowy zawartej w oparciu o OWU (...). Ani to niezgłoszone dotychczas roszczenie, ani postanowienia umowy, z której jest ono wywodzone, nie były przedmiotem oceny sądów obu instancji, w tym Sądu Apelacyjnego w postanowieniu z dnia 10 marca 2016 r. o rozpoznaniu niniejszej sprawy w postępowaniu grupowym. Aby nowe roszczenie mogło być rozpoznawane w postępowaniu grupowym należałoby, więc osobno ocenić jego dopuszczalność na podstawie m.in. art.1 ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Ponieważ ustawa przewiduje tylko jednorazową możliwość rozstrzygnięcia o dopuszczalności rozpoznania sprawy w postępowaniu grupowym, to rozpoznanie kwestii dopuszczalności roszczenia zgłoszonego w piśmie powoda z dnia 5 lipca 2016 r. nie jest już możliwe w niniejszej sprawie. (pismo procesowe k. 3693-3695)

Następnie powód wyjaśnił, że podstawę prawną przedmiotowego rozszerzenia żądania pozwu stanowi art. 193 § 1 k.p.c. w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz art. 13 ust. 1 w zw. z art. 12 te same ustawy. Tym samym, uznał za nieuzasadnione stanowisko pozwanego wskazujące na rzekomą niemożliwość rozszerzenia pozwu po uprawomocnieniu się postanowienia o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym, a przed publikacją ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego, o którym mowa w art. 11 cytowanej powyżej ustawy. (pismo procesowe k. 3702-3709)

Pozwany podtrzymał żądanie odrzucenia pozwu w zakresie, w jakim pozew został rozszerzony pismem powoda z dnia 5 lipca 2016 r. (pismo procesowe k. 3736-3740)

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie zostało przeprowadzone pozytywne dla powoda badanie dopuszczalności postępowania grupowego przewidziane art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Wobec rozstrzygnięcia zawartego we wskazanym wyżej prawomocnym postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Warszawie aktualnie brak jest podstaw do ponownego przeprowadzenia weryfikacji przesłanek z art. 1 ust 1 i 2 powołanej wyżej ustawy. Sprawa w chwili obecnej znajduje się z w fazie ustalania składu grupy. Od tego momentu (i w terminie wskazanym w postanowieniu) osoby zainteresowane uzyskaniem statusu członka grupy mogą składać oświadczenia o przystąpieniu do grupy. Zgodnie z art. 12 cytowanej powyżej ustawy, w oświadczeniu o przystąpieniu do grupy uprawniony powinien określić swe żądanie oraz wskazać okoliczności uzasadniające żądanie, a także przynależność do grupy oraz przedstawić dowody. Wykaz osób, które przystąpiły do grupy, sporządza powód i przedstawia sądowi, dołączając oświadczenia o przystąpieniu do grupy. Sąd doręcza wykaz pozwanemu. Zaś w myśl art. 13 ust. 1 i 15 cyt. ustawy, z chwilą przedstawienia sądowi oświadczenia o przystąpieniu do grupy między członkiem grupy oraz pozwanym powstaje skutek sprawy w toku, co do roszczenia objętego postępowaniem grupowym. W wyznaczonym przez sąd terminie, nie krótszym niż miesiąc, pozwany może podnieść zarzuty, co do członkostwa określonych osób w grupie lub podgrupach.

Zatem podnoszone przez pozwanego argumenty nie mogą odnieść zamierzonego skutku w postaci odrzucenia pozwu we wskazanym przez niego zakresie. Natomiast nie jest wykluczone ponowne ich zbadanie przy rozpoznaniu zarzutów co do członkostwa K. S. i ewentualnie innych osób, o ile złożą oświadczenia o przystąpieniu do grupy. Warto podkreślić, iż wydanie postanowienia, co do składu grupy kończy drugą fazę postępowania. Zgodnie z art. 17 ust 1 ustawy, po upływie wyznaczonego przez sąd terminu, nie krótszego niż miesiąc od dnia doręczenia powodowi zarzutów, co do członkostwa, sąd wydaje postanowienie, co do składu grupy.

Jednocześnie zważyć należy, iż pozwany żądając odrzucenia pozwu nie powołał się na żadną z przyczyn odrzucenia, o których mowa w art. 199 § 1 k.p.c. i art. 1165 § 1 k.p.c., tj. niedopuszczalność drogi sądowej, stan sprawy w toku, powagę rzeczy osądzonej, brak zdolności sądowej stron, brak zdolności procesowej powoda lub zapis na sąd polubowny. Sąd z urzędu także nie stwierdza by zachodziła którakolwiek z powyższych przesłanek skutkujących odrzuceniem pozwu.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.